

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN 2022-382

29.4.2022

Trafikkforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyrileggelse – opphør grunnet manglende betaling – sen melding om opphør i TFFAuto.

Klager ble ilagt gebyr for perioden 2.8.21–22.9.21. Kjøretøyet ble oppført som uforsikret som følge av at forsikringen som var tegnet hadde gått til opphør grunnet manglende betaling.

Forsikringsselskapet la den 10.8.21 inn i TFFAuto at forsikringen hadde opphørt 1.8.21. Klager bestred illeggelsen og anførte at det måtte gis dispensasjon fra det ilagte gebyret da selskapet ikke opprettet e-faktura i henhold til avtale. Trafikkforsikringsforeningen fastholdt gebyrileggelsen og anførte at det ikke var grunnlag for dispensasjon. Nemnda kom til at gebyret var korrekt ilagt, og at det ikke var grunnlag for å gi klager dispensasjon for gebyret, som følge av at forhold knyttet til forsikringens opphør eller klagers rettsvillfarelse. Videre kom nemndas flertall til at det heller ikke var grunnlag for å gi klager delvis dispensasjon for gebyret, som følge av forsikringsselskapets sene innmelding av forsikringens opphør i TFFAuto.

Saksfremstilling

Saken gjelder ileggelse av gebyr for uforsikret motorvogn etter bilansvarslova § 17a. Total gebyrperiode er fra og med 2.8.21 til og med 22.9.21.

Det fremgår av TFFAuto at klager i Motorvognregisteret er oppført som eier av det aktuelle kjøretøyet. Kjøretøyet var forsikret i Storebrand Skadeforsikring (heretter forsikringsselskapet) frem til og med den 1.8.21. Denne forsikringen ble imidlertid brakt til opphør grunnet manglende betaling. Forsikringsselskapet la den 10.8.21 inn i TFFAuto, at forsikringen var gått til opphør den 1.8.21.

Etter forsikringens opphør ble kjøretøyet oppført som uforsikret. Trafikkforsikringsforeningen sendte den 10.8.21 ut varsel per e-post og SMS til klager om at kjøretøyet var uforsikret fra 2.8.21.

Da ny forsikring ikke ble tegnet, ila Trafikkforsikringsforeningen klager den 11.8.21 et gebyr for uforsikret kjøretøy. Gebyret løp fra og med den 2.8.21 og frem til kjøretøyet ble avregistrert den 23.9.21. Den totale gebyrperioden er fra og med 2.8.21 til og med 22.9.21.

Klager fremmet klage mot gebyret den 5.10.21. Vedlagt klagen fulgte flere brev fra klagers forsikringsselskap, herunder kopi av forsikringsoversikt, faktura og inkassovarsel.

I forbindelse med klagebehandlingen kontaktet Trafikkforsikringsforeningen forsikringsselskapet og ba om dokumentasjon vedrørende varsling om manglende betaling og opphør av forsikring. Selskapet kommenterte følgende den 4.11.21:

Faktura ble sendt til kundens folkeregistrerte adresse i "X" (se vedlegg) dette er i henhold til Forsikringsavtaleloven, FAL § 5-2. Kunden betalte ikke innen gitt betalingsfrist på purren, forsikringen på bil ble annullert. Dagsbøter for uforsikret periode dekkes ikke av Storebrand.

Selskapet la frem kopi av faktura utstedt den 22.5.21. Videre fremla selskapet kopi av et purrebrev den 16.7.21, hvor det bl.a. fremgikk at forsikringen ville gå til opphør dersom utestående krav ikke ble betalt innen fristen. Forsikringsselskapet la til også frem kopi av inkassovarsel utstedt den 10.8.21, hvor det bl.a. fremgikk at forsikringsavtalen var gått til opphør.

Trafikkforsikringsforeningen skrev vurdering i saken den 6.12.21. Klager fikk ikke medhold i klagen, og saken ble overført til Finansklagenemnda.

Klager sendte opprettholdelse den 25.12.21.

Klager har avvist at det er grunnlag for å illegge gebyr og anført at det må gis dispensasjon for det ilagte gebyret da bruddet på forsikringsplikten skyldtes forhold utenfor klager sin kontroll. Opphøret av forsikringsavtalen er ugyldig. Klager skulle på utenlandsreise og ba derfor selskapet om å opprette e-faktura. Klager informerte også om at han ikke ville få muligheten til å sjekke postkassen mens han var bortreist. E-faktura ble ikke opprettet i henhold til avtalen, og klager ble dermed forhindret fra å betale forsikringspremien og overholde betalingsplikten. Klager mottok ingen varsler fra selskapet, og hadde dermed ingen muligheter for å ordne opp i forholdet forut av forsikringens opphør. Klager kan ikke lastes for feil som forsikringsselskapet har begått.

Videre har klager anført at det må gis dispensasjon for det ilagte gebyret da han ikke kjente til reglene om gebyr- og forsikringsplikten. Klager var ikke klar over at han kunne bli ilagt gebyr for uforsikret kjøretøy, da ingen har informert klager om dette. Det lå følgelig utenfor klager sin kontroll å overholde forsikringsplikten.

Trafikkforsikringsforeningen har opprettholdt gebyrileggelsen og anført at det ikke er grunnlag for å gi dispensasjon for det ilagte gebyret da forholdet var kontrollerbart for klager. Forsikringen gikk til opphørgrunnet manglende betaling, og som utgangspunkt plikter enhver å ha oversikt over egen økonomi. Det må anses å være innenfor klager sin kontroll å sørge for at forsikringene ble betalt ihht. avtalen, herunder å undersøke at e-faktura faktisk ble opprettet. Dersom klager ikke har mottatt e-faktura for en bestemt måned kunne klager kontaktet selskapet og etterspurt disse.

Foreningen har videre anført at det ikke er grunnlag for å ettergi gebyret på grunn av klager sin rettsvillfarelse. Reglene om gebyr- og forsikringsplikten er godt beskrevet på bl.a. Statens vegvesen sine nettsider, og det må anses som innenfor klager sin kontroll å gjøre seg kjent med reglene som gjelder for eiere av kjøretøy.

Foreningen har i sitt krav om nemnd videre anført at det ikke er grunnlag for å ettergi gebyret på bakgrunn av sen innmelding i TFFAuto av forsikringens opphør. Foreningen har vist til Agder lagmannsrett sin kjennelse LA-2021-26368, og ellers i hovedsak gjort gjeldende:

- at det i noen tilfeller er uheldig at forsikringsselskapet melder fra om opphør senere enn 3 dager, men at det likevel ikke er grunnlag for dispensasjon,
- at varslingsplikten i gebyrforskriften er overholdt, og at bestemmelsen gjelder for Trafikkforsikringsforeningen og ikke forsikringsselskapet,
- at klager i tillegg til å motta varsler fra Trafikkforsikringsforeningen, også fikk varsler fra forsikringsselskapet uten å foreta seg noe,
- at det ikke foreligger bestemmelser som avskjærer forsikringsselskapet fra å melde fra om opphøret på et senere tidspunkt enn opphørsdatoen,
- at en praksis hvor forsikringsselskapet avventer med å melde inn opphør i påvente av en innbetaling vil være i forsikringstakers favør i de fleste tilfeller
- at dispensasjonsfullmakten skal praktiseres strengt,

- at det lå innenfor klagers kontroll å betale forsikringen i tide og derved opprettholde dekningen og
- at det i lys av nyere nemndspraksis uansett ikke er grunnlag for dispensasjon, jf. avgjørelse 2022-129.

Sekretariatets konklusjon:

Sekretariatet konkluderte med at det var grunnlag for å illegge gebyret da kjøretøyet var oppført som registrert og forsikringspliktig i gebyrperioden. Forsikringspremie er ikke innbetalt til selskapet. Forholdet anses som kontrollerbart, og det er ikke grunnlag for å gi dispensasjon på grunnlag av forhold ved forsikringsselskapet, jf. bilansvarslova § 17a, jf. gebyrforskriften § 9.

Sekretariatet konkluderte videre med at det ikke var dokumentert at det forelå særskilte grunner for klager sin rettsvillfarelse, som tilsa at bruddet på forsikringsplikten var utenfor klager sin kontroll.

Sekretariatet viste til FinKN 2021-860 og fant at det var grunnlag for å ettergi deler av gebyret grunnet sen innmelding i TFFAuto om opphørt forsikring. Sekretariatet fant etter en skjønnsmessig vurdering grunn til å redusere gebyret i saken med sju dager.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Trafikkforsikringsforeningen har bedt om at saken blir behandlet av nemnda fordi den ikke er enig i sekretariatets vurdering av dispensasjonsspørsmålet knyttet til forsikringsselskapets sene innmelding til TFFAuto. Klager har ikke selv bedt om behandling i nemnda eller kommentert Trafikkforsikringsforeningens anmodning om nemndbehandling.

Nemnda er enig med sekretariatet i at det ikke er grunn til å dispensere verken på grunn av påstått manglende utsendt faktura på e-post eller på grunn av rettsvillfarelse. Det vises til sekretariatets grundige uttalelse i brev 25.1.22 til partene.

Klager har ikke sannsynliggjort at det foreligger noen avtale om utsendelse av faktura på e-post. Han hadde avtale om månedlig fakturering med forfall den første i hver måned, og han burde derfor selv etterlyst krav for juli 2021 da fakturaen ikke kom til forventet tidspunkt. Selv om han befant seg i utlandet, må det forutsettes at man har oversikt over de forpliktelsene man har i hjemlandet, og at man innretter seg slik at løpende forpliktelser blir betalt til forfall.

Når det gjelder spørsmålet om rettsvillfarelse, nøyer nemnda seg med å vise til sekretariatets begrunnelse som nemnda slutter seg til.

Nemnda har i flere avgjørelser gitt delvis dispensasjon for ilagte gebyrer i tilfeller der forsikringsselskapene lar det gå flere dager etter at en forsikring har opphørt før opphøret legges inn i TFFAuto. Denne praksis er, slik nemnda ser det, i strid med lovgivers uttalte ønske om å begrense gebyrets størrelse så mye som mulig gjennom varslingsreglene i gebyrforskriften §§ 6 og 7 og innebærer at kjøretøyets eier ikke kan unngå gebyr for tidsrommet mellom utløpt forsikring og melding til registeret. I sin praksis har nemnda begrenset dispensasjonsadgangen til de tilfellene der det etter en konkret vurdering fremstår som sannsynlig at kjøretøyets eier ville forsikret kjøretøyet eller avregistrert det på et tidligere tidspunkt dersom vedkommende hadde blitt varslet tidligere.

Når det gjelder den konkrete vurderingen i denne saken, har nemnda delt seg i et flertall og et mindretall.

Finansklagenemnda Skades flertall, Rune Jensen og Trine Vøien, bemerker:

Flertallet er kommet til at det ikke er grunnlag for å gi dispensasjon i dette tilfellet.

Flertallet viser til at nemnda tidligere har uttalt at tidsmomentet står sentralt i vurderingen, men at kjøretøyets eier må innrømmes et visst slingsmonn for å områ seg etter mottatt varsel. I avgjørelsen i FinKN 2022-268 uttalte en enstemmig nemnd at 10 dager mellom mottatt varsel og nytegning/fornyelse av forsikringen nok lå i "yttergrensen for det som bør aksepteres".

I vår sak mottok klager varsel om illeggelse av gebyr på SMS og e-post 10.8.21. Kjøretøyet ble avregistrert først 23.9.21. Om tidsbruken har klageren i e-post 25.12.21 opplyst at det var "tiden det tok meg å sende inn skilt til Norge fra utlandet". Dette var imidlertid et valg klageren gjorde i stedet for å bringe forsikringen i orden, noe som kunne vært ordnet på telefon eller ved bruk av e-post få dager etter mottatt varsel. Etter flertallets syn viser dette at det var andre forhold enn varslet om gebyr som var avgjørende for klagers handlemåte.

Nemndas mindretall, Paal Bjønness, bemerker:

Mindretallet mener at det burde gis delvis dispensasjon i dette tilfellet og viser til sekretariatets begrunnelse som dekkende for sitt syn. Han er også enig med sekretariatet i at reduksjonen bør begrenses til syv dager.

Avgjørelsen er avsagt under dissens slik det fremgår ovenfor. Flertallets avgjørelse skal da legges til grunn. Det innebærer at Trafikkforsikringsforeningen gis medhold og klager plikter å betale hele det ilagte gebyret.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Trafikkforsikringsforeningen gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).